

تنوری موسیقی : علمی است که از قواعد و اصطلاحات موسیقی گفتگو می کند .

تعریف موسیقی :

موسیقی هنریان احساسات به وسیله صداهاست . مهم ترین عوامل تشکیل دهنده موسیقی صدا و وزن هستند صدا نتیجه حرکت

ارتعاشی است که به وسیله گوش احساس می شود . صداهایی که دارای ارتعاشات نامنظم باشند ، صداهای غیر موسیقی و آنهایی که

بریودیک هستند و ارتعاشات منظم دارند ، صداهای موسیقی نامیده می شوند .

نت

نت علامتی است که به وسیله آن صداهای موسیقی نوشته و اجرا می شوند.

حامل

پنج خط افقی و موازی بافاصل معین که نتها را در رو یا میان خطوط آن می نویسند و از هم تشخیص میدهند ، حامل گویند . خطوط

حامل معمولاً از پایین به بالا شمرده می شود . به وسیله حامل یازده نت شناخته می شود ، به این ترتیب :

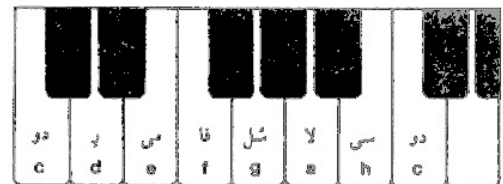
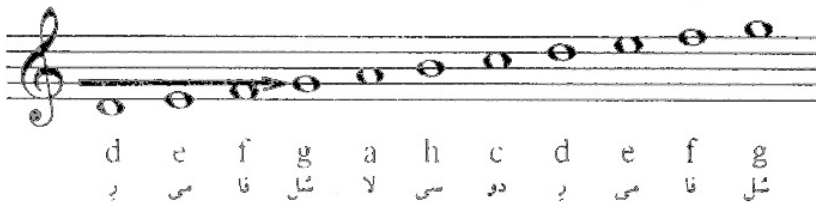
پنج نت درروی خطوط ، چهارنت درمیان خطوط ، و یک نت در بالا (چسبیده به خط پنجم) و یک نت در زیر حامل (چسبیده به خط

اول) . نتهای موسیقی (صوتهای) موسیقی برحسب زیر و بمی صدایشان ، نامهای گوناگونی دارند . نام گذاری تنها به دوصورت

مرسوم است :

الف - برحسب حروف الفبای لاتین که عبارتند از : CDEFGAB

ب- برحسب الفاظ (هجاهای) با صدا که عبارتند از : دو سی لا سل فا می ر دو

کلید

کلید علامتی است که سمت چپ حامل قرار دارد و نام و موقعیت صدای تنها را تعیین می کند . کلید سل معمول ترین کلیدهاست و

مبنایش خط دوم حامل است با کلید سل نتهای که روی خط دوم حامل قرار دارد سل نامیده می شود و بقیه نتهای نسبت نت مزبور

شناخته می شوند .

خطوط اضافه (کمکی) : هرگاه تنها از بالا و پایین حامل تجاوز کنند با استفاده از خطوط کوچک و موازی با حامل نوشته می

شود . این کلید به ما می گوید که نت روی خط دوم سل است ؛ از اینرو به کلید سل و با کلید G نیز شهرت دارد .

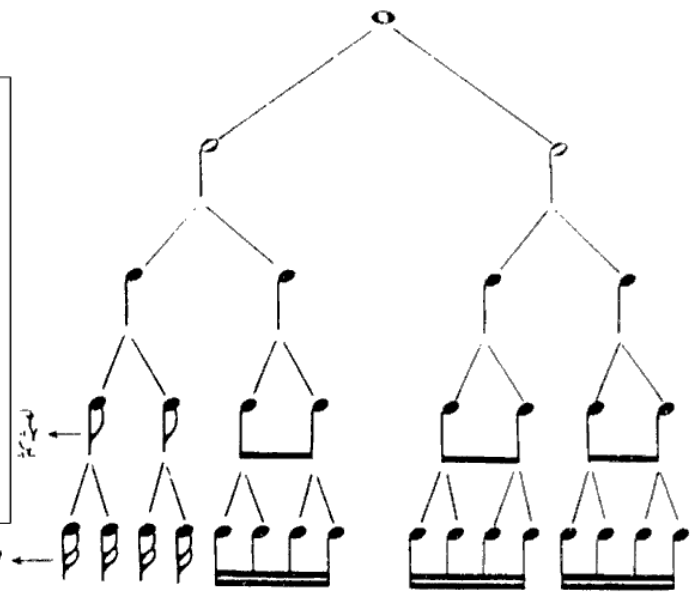
وزن : منظور از وزن در موسیقی به کار بردن صداها و سکوتها با امتدادهای گوناگون است که از نظر زمان با یکدیگر متناسب باشند .

(وزن نظم و تناسبی است بین کششها) برای تعیین امتداد کششهای صداها هفت شکل در موسیقی به کار می رود .

اگر نت گرد در یک قطعه موسیقی ۴ ثانیه طول بکشد ، نت سفید ۲ ثانیه نت سیاه ۱ ثانیه و نت چنگ یک دوم و نت دولا چنگ یک

چهارم و نت سه لا چنگ یک هشتم و نت چهارلا چنگ یک شانزدهم ثانیه طول خواهد کشید .

ت گرد مضاعف	سکوت گرد مضاعف	واحد موسیقی	۵	۱ نت گرد
نت گرد	سکوت گرد ۱	واحد $\frac{1}{2}$	۴	۲ نت سفید
نت سفید	سکوت سفید ۲	واحد $\frac{1}{4}$	۳	۳ نت سیاه
نت سیاه	سکوت سیاه	واحد $\frac{1}{8}$	۲	۴ نت چنگ
نت چنگ	سکوت چنگ	واحد $\frac{1}{16}$	۱	۵ نت دولاچنگ
نت دولاچنگ	سکوت دولاچنگ	واحد $\frac{1}{32}$	۱	۶ نت سه لاچنگ
نت سه لاچنگ	سکوت سه لاچنگ	واحد $\frac{1}{64}$	۱	۷ نت چهار لاچنگ
نت چهار لاچنگ	سکوت چهار لاچنگ			

و ۳۲ سه لاچنگ
و ۶۴ چهار لاچنگ

سکوتها: برای کششهای مختلف صداها و به منظور جدا کردن صداها از یکدیگر علامتهایی برای سکوتها با همان نامها در موسیقی به کار می رود که عبارتند از: سکوت گرد مضاعف (با ارزشی معادل دو برابر گرد) ، سکوت گرد ، سکوت سفید ، سکوت سیاه ، سکوت چنگ و ...

هرقطعه موسیقی از نظر زمان به قسمتهای مساوی تقسیم می شود که هر یک از آن قسمتها را میزان و خط قائمی که آنها را از یکدیگر جدا می کند خط میزان نام دارد. هر میزان ممکن است از دو یا سه یا چهار قسمت مساوی تشکیل شد که آن قسمتها را ضرب گویند. میزانها به دو دسته تقسیم می شوند: ۱- میزانهای ساده مانند دو چهارم ، سه چهارم ، چهارچهارم ۲۰۰۰- میزانهای ترکیبی مانند شش هشتم ، شش شانزدهم ، ۴۰۰۰ در میزانهای ساده صورت کسر معرف تعداد ضرب است و مخرج کسر شکل ضرب را معلوم می کند. به عبارت دیگر مخرج کسر تقسیمات گرد (واحد موسیقی) را تعیین می کند. مثلاً کسر دو چهارم معرف میزانی است دوضربی که هر ضرب آن معادل یک نت سیاه است. در میزانهای ترکیبی هر ضرب میزان ساده را با اضافه کردن یک نقطه در سمت راست آن به کار می برند تا نت مزبور بتواند به طور طبیعی به ۳ و ۶ و ۱۲ قسمت مساوی شود. (هرگاه نقطه ای سمت راست نت یا سکوتی قرار گیرد ، نصف برکشش آن نت یا سکوت اضافه می شود.)

گام: گام عبارت است از صداها یا تنهایی که به طور متصل میان فاصله اکتاو. گام به روش منظم صداها گفته می شود. مثلاً گام دو باید از نت دو شروع شده و پس از پیمودن منظم درجات پی در پی به اکتاو (هشتم) برسد.

گام دیاتونیک

گامی است که از پرده و نیم پرده های دیاتونیک تشکیل شده باشد. فاصله های میانی هرگام دیا تونیک ممکن است پرده یا نیم پرده باشد و به طور کلی در هرگام دیاتونیک پنج پرده و دو نیم پرده وجود دارد. هرگاه یکی از نیم پرده های گامی بین درجات سوم و چهارم و دیگری بین هفتم و هشتم واقع شوند ، آنرا گام بزرگ (ماژور) گویند. به عبارت دیگر گام بزرگ به گامی گویند که فاصله های درجات آن نسبت به درجه اول گام به ترتیب دوم بزرگ ، سوم بزرگ ، چهارم و پنجم درست ، ششم و هفتم بزرگ ، و هشتم درست باشد.

آکورد (CHORD)

چند صدراکه در یک زمان باهم شنیده شوند آکورد می نامند. تنهای آکورد را معمولاً به ترتیب از پایین به بالا حساب می کنند. ساده ترین آکوردها آکورد سه صدایی است که از یک نت به نام پایه ROOT ، و نت دیگری که نسبت به پایه فاصله سوم دارد به نام سوم آکورد THIRD و نتی که با پایه فاصله پنجم دارد به نام پنجم آکورد FIFTH تشکیل شده است.